

Nơi ở cũ của danh họa Aoki Shigeru

Khóa dự bị đại học – Đại học Kurume

Lớp Keyaki 223BA05

Trần Như Quỳnh

Mỹ thuật cận đại – thứ nghệ thuật mang trong mình niềm say mê của người nghệ sĩ và vẻ đẹp của sự giao thoa thời đại, thứ nghệ thuật khiến tôi say mê ấy cũng chính là cơ duyên đưa tôi đến với những kiệt tác của danh họa Aoki Shigeru. Vào giữa thế kỉ XVIII đầu thế kỉ XIX, hội họa phương Tây cũng dần được du nhập vào Nhật Bản, phát triển song hành với hội họa truyền thống. Một trong những cái tên không thể không nhắc đến, quý tài trong giới hội họa phương Tây tại Nhật Bản, Aoki Shigeru đã để lại trong tôi nhiều ấn tượng sâu sắc. Những bức tranh của ông luôn mang trong mình ngọn lửa của đam mê, rực cháy với những tông màu mạnh mẽ nhưng lại đan xen một cách uyển chuyển đầy cuốn hút. Ấy vậy nhưng, trái ngược với những đứa con tinh thần của mình, cuộc đời bi thảm của Aoki Shigeru thật khiến lòng người chua xót. Đó cũng là lý do tôi quyết định đến thăm ngôi nhà cũ của Aoki Shigeru ở Kurume – nơi được phục dựng lại theo hình mẫu nguyên bản của căn nhà mà ông từng sống để phỏng vấn Hội Trưởng Araki về Aoki Shigeru, điều gì đã khơi dậy niềm đam mê trong Aoki Shigeru, động lực nào khiến ông quyết tâm theo đuổi nghiệp vẽ cho đến cùng như vậy. Thông qua cuộc trò chuyện, tôi biết được những thông tin như sau. Aoki Shigeru sinh năm 1882 tại thành phố Kurume, tỉnh Fukuoka, là con trai cả của Aoki Rengo, một samurai của gia tộc Arima trước đây. Năm 18 tuổi, trước sự phản đối mạnh mẽ của người cha nghiêm khắc, ông đăng ký vào Khoa Hội họa phương Tây của trường mỹ thuật Tokyo (nay là Đại học Nghệ Thuật Tokyo). Một trong những bức tranh tiêu biểu của ông phải kể đến “A gift of the Sea” và “Paradise under the Sea”, đây cũng là hai trong số những bức họa đầu tiên được vinh danh là tài sản văn hóa quan trọng của Nhật Bản. Đáng tiếc thay, tài năng của ông đã không nhận được sự công nhận xứng đáng vì giới nghệ thuật Nhật Bản thời bấy giờ bị thống trị bởi nghệ thuật Pháp trong khi Aoki Shigeru lại theo trường phái Raphaelites – một nhóm thuộc nghệ thuật Anh. Sau khi cha mất, ông đã trở lại Kurume, tạm dừng đam mê để đi dạy học. Ông không muốn tiếp tục cuộc đời nhàm chán không đam mê này, trong khi mẹ muốn ông đảm nhận trách nhiệm nuôi gia đình. Không tìm được tiếng nói chung, người mẹ đã đưa 4 người con về quê ngoại, cắt đứt quan hệ với Aoki. Tiền không có, nhà cũng phải bán trả nợ nên ông đã phải lang thang khắp Kyushu, tá túc lại nhà bạn bè hoặc trên đường phố. Cuộc sống nghèo khó khiến ông mắc bệnh và ra đi ở tuổi 28. Đối với Aoki, ông cho rằng con người là loài sinh vật duy nhất trên thế gian được ban cho khả năng tưởng tượng và điều duy nhất có thể vận dụng triệt để điều đó chính là sáng tạo nghệ thuật. Phải chăng đó cũng chính là lý do ông quyết không từ bỏ việc vẽ tranh đến cuối đời dù có phải đánh đổi cuộc sống bình thường như bao người. Đến với ngôi nhà cũ của Aoki Shigeru, cảm nhận không gian đậm chất Nhật Bản thời Minh Trị, vừa chiêm ngưỡng những tác phẩm được trưng bày xung quanh phòng, vừa lắng nghe những câu chuyện về ông qua lời kể của hội trưởng Araki, tôi thấy như mình được sống qua cuộc đời của vị danh họa nổi tiếng ấy. Thấy được quyết tâm của Aoki 17 tuổi, thấy được nỗ lực của ông trong quá trình không ngừng học hỏi và đấu tranh vì nghệ thuật, cảm nhận rõ nỗi đau giằng xé của ông khi không được thấu hiểu bởi chính người thân yêu nhất. Mặc cho những khó khăn trùng điệp, Aoki vẫn tỏa sáng với sức sống và niềm đam mê mãnh liệt với nghệ thuật, hơi thở ấy vẫn luôn vẫn vương đâu đó trong ngôi nhà cũ được người dân Kurume chăm sóc và bảo tồn. Đây cũng chính là vẻ đẹp và là sự gắn kết giữa con người với con người, giữa nghệ thuật với đời sống và giữa các thời đại với nhau. Chính vì lẽ đó, tôi mong muốn ngôi nhà này được đẩy mạnh truyền thông để có thể tiếp cận đến nhiều người hơn, đặc biệt là thế hệ trẻ và những người ngoại quốc hiện đang sinh sống tại Kurume. Đây là trải nghiệm tuyệt vời mà tôi sẽ không bao giờ quên trong quãng thời gian du học của mình!